

**PLAN REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
ZESPOŁU SZKÓŁ SPECJALNYCH W BIAŁEJ PODLASKIEJ**

ROK SZKOLNY 2021/2022

Cele preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego:

- Celem preorientacji i orientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami i środowiskiem pracy, kształtowanie pozytywnej postawy dzieci wobec pracy i edukacji a także pobudzanie i rozwijanie zdolności oraz zainteresowań dzieci.
 - Celem doradztwa zawodowego jest przygotowanie uczniów do samodzielnego planowania dalszej drogi zawodowej poprzez poznanie własnych zdolności i ograniczeń oraz udostępnienie informacji na temat rynku pracy.
- Program Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego jest przeznaczony do realizacji z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, w przedszkolu oraz na następujących etapach edukacyjnych:
- Szkole Podstawowej I - III
 - Szkole Podstawowej IV-VIII
 - Szkole Podstawowej Specjalnej
 - Szkole Przysposabiającej do Pracy

Program Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w Zespole Szkół Specjalnych realizowany jest według poniższego planu na poszczególnych etapach edukacyjnych. Zakłada współpracę wychowawców z rodzicami w celu pomocy uczniom w podjęciu trafnej decyzji zawodowej i szkolnej. Za jego realizację odpowiadają wychowawcy klas, którzy uwzględniają zadania programu w rocznym planie działań z zakresu doradztwa zawodowego. Osobami odpowiedzialnymi za realizację programu są także: pedagog, psycholog szkolny, doradca zawodowy, nauczyciele przedmiotów z zakresu przysposobienia do pracy, oraz pozostali nauczyciele.

PRZEDSZKOLE

Tematyka	Treści programowe	Metody i formy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań / termin
POZNANIE SIEBIE	1.Co lubię robić; 2. Przykłady różnych zainteresowań; 3. Co robię dobrze;	- Zabawy tematyczne w kącikach zainteresowań; - Stwarzanie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego, wyboru aktywności. - Prowadzenie zajęć plastycznych, technicznych, muzyczno-ruchowych oraz innych wzbudzających zainteresowanie, np.: zabawy w kole, manipulacyjne, konstrukcyjne, Sala Doświadczenia Świata, - Poznawanie swoich zainteresowań poprzez udział w zajęciach arteterapii i muzykoterapii w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej. - Praca z wykorzystaniem Kart Pracy, historyjek obrazkowych	Nauczyciele uczący/ cały rok szkolny 2021/2022 Psycholog szkolny/ cały rok szkolny 2021/2022

ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	1. Odgrywam różne role zawodowe w zabawie; 2. Znam nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w moim najbliższym otoczeniu. 3. Nazywam zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których uczestniczę(np. wyjście na zakupy, koncert, pocztę)	- Zabawy tematyczne. - Odgrywanie scenek. - Poznawanie i nazywanie różnych zawodów: - Sprzedawcy - wyjścia do różnych sklepów. Zabawy tematyczne. Cukiernika - wyjście do piekarni, do cukierni. Listonosza i pracownika poczty - wyjście na pocztę, rozmowa z listonoszem, zabawa w pocztę, obchody Dnia znaczka pocztowego. Konkurs plastyczny na wykonanie znaczka. Strażaka - obchody Dnia Strażaka, wyjście do Straży Pożarnej, oglądanie wozu strażackiego, rozmowa ze strażakiem. - omawianie kart pracy, ilustracji, zabawy symboliczne. -rozwiązywanie zagadek, - gra w me mory - dobieranie w pary takich samych zawodów. - Organizowanie wyjazdów tematycznych - Kim jestem, gdzie pracuję? - odgadywanie zawodu na podstawie atrybutów.	wychowawcy, nauczyciele /cały rok szkolny 2021/2022.
---	--	--	---

SZKOŁA PODSTAWOWA I – III

Tematyka	Treści programowe	Metody i formy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań / termin
POZNANIE SIEBIE	1. Opisuję swoje zainteresowania i określám, w jaki sposób mogę je rozwijać; 2. Prezentacja zainteresowań, 3. Przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi; 4. Moje mocne strony w różnych obszarach;	- Zajęcia warsztatowe. - Rozmowa kierowana, pogadanki. - Prezentacja albumów, książek filmików dotyczących różnych zainteresowań. - Wystąpienia uczniów. - Udział w zajęciach z psychologiem szkolnym	Pedagog szkolny, wychowawca Psycholog szkolny / cały rok szkolny 2021/2022
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	1. Odgrywam różne role zawodowe w zabawie; 2. Nazywam zawody wykonywane przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu; 3. Praca i jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych	- Zabawy tematyczne. - Odgrywanie scenek „Na pocztę”, „U lekarza”, „W sklepie”, „W autobusie” - Opowiadanie uczniów o zawodach wykonywanych przez rodziców. Konkurs plastyczny pt „Zawody naszych rodziców”. - Rozmowy kierowane o następujących zawodach: nauczyciel,	wychowawcy, nauczyciele /cały rok szkolny 2021/2022 Wychowawcy, doradca zawodowy/ marzec 2022

	przykładach); 4. Posługuję się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem.	pielęgniarka, lekarz, sprzedawca, kucharz, cukiernik, woźna, listonosz, mechanik, fryzjer - Organizowanie wyjść do sklepu, na pocztę, do gabinetu pielęgniarki szkolnej, do sali gospodarstwa domowego, do mechanika/ wulkanizatora, cukierni. - Przygotowywanie prostych posiłków w sali gospodarstwa domowego. -Praca z wykorzystaniem Kart Pracy	wychowawcy, nauczyciele /cały rok szkolny 2021/2022 Nauczyciele zajęć kształtujących kreatywność.
--	--	---	---

SZKOŁA PODSTAWOWA IV – VIII

Tematyka	Treści programowe	Metody i formy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań / termin
POZNANIE SIEBIE	1. Moje zainteresowania, zdolności i uzdolnienia, predyspozycje oraz stan zdrowia. 2. Moje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; 3. Moje ograniczenia i sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych. 5. Prezentuję swoje zainteresowania/uzdolnienia na Forum.	- Zajęcia warsztatowe dotyczące predyspozycji. - Ustalenie swoich mocnych i słabych stron- rozwiązywanie testów. - Interpretacja testów, określanie predyspozycji zawodowych pod kierunkiem psychologa. - Zajęcia w ramach podstawy programowej ze szkolnym doradcą zawodowym. - Zajęcia warsztatowe. - Rozmowa kierowana, pogadanki. - Udział w przedstawieniach, konkursach. - Udział w zajęciach dodatkowych.	Wychowawca klasy, pedagog, psycholog szkolny / cały rok szkolny 2021/2022 Doradca zawodowy / cały rok szkolny 2021/2022 Wychowawcy, nauczyciele /cały rok szkolny 2021/2022
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	1. Różne grupy zawodów i przykłady dla poszczególnych	- Konkurs „Moja droga do wymarzonego zawodu” -	wychowawcy, nauczyciele /cały rok szkolny 2021/2022.

	grup, różne drogi dojścia do nich. 2. Praca i jej znaczenie w życiu człowieka; 3. Czynniki wpływające na wybory zawodowe; 4. Rola pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.	wykonanie przez uczniów prezentacji multimedialnej o wymarzonej zawodzie. Wyszukiwanie informacji w Internecie o interesującym zawodzie. - Przygotowywanie gazetek ściennych o różnych zawodach - Spotkania z przedstawicielami zawodów: sprzedawca, policjant, strażak, kelnerka, szewc. - Rozmowa kierowana o wartości pieniądza, zarobkowania oraz wydawania. - Umiejętne robienie zakupów, gospodarowanie pieniędzmi w czasie wyjść do sklepów - Wyjście na pocztę, do banku, do sklepu,	
RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIWE	1. Co po szkole podstawowej - możliwości dalszego kształcenia, korzystam z dostępnych źródeł informacji; 2. Moje zasoby w planowaniu przyszłości edukacyjno – zawodowej.	- Rozmowy w czasie lekcji jak uzyskać wymarzony zawód. - Wyszukiwanie w Internecie szkół ponadpodstawowych dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną. - Zapoznanie z ofertą edukacyjną szkół ponadpodstawowych z oddziałami integracyjnymi.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy /cały rok szkolny 2021/2022.

	3. Struktura polskiego systemu edukacji. 4. Uczenie się przez całe życie – co to znaczy?	- Wyszukiwanie na stronach placówek informacji o naborze. - Spotkania z uczniami szkół ponadpodstawowych. - Wyjścia do bialskich szkół ponadpodstawowych z klasami integracyjnymi. - Informowanie uczniów i rodziców o możliwościach kontynuowania nauki. - Uczenie umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny).	
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH	1. Moje plany edukacyjne i zawodowe; 2. Próbuję planować swoje działania- nazywam czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; 3. Próbuję samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z realizacją moich zainteresowań.	- Przygotowanie przez uczniów informacji z wykorzystaniem Internetu dotyczących dalszego kształcenia. - Udział w zajęciach dodatkowych- kołach zainteresowań. - Udział w dniach otwartych bialskich szkół ponadpodstawowych ZSZ nr2, Cech Rzemieślniczy, ZDZ, OHP - Motywowanie i kształtowanie samodzielności oraz odpowiedzialności za swoje działania	wychowawcy, nauczyciele /cały rok szkolny 2021/2022.

SZKOŁA PODSTAWOWA SPECJALNA

Tematyka	Treści programowe	Metody i formy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań / termin
POZNANIE SIEBIE	1. Kształtowanie świadomości własnego „ja” i budowanie własnej tożsamości; 2. Rozwijanie zainteresowań uczniów. 3. Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych. 4. Nauka właściwych zachowań	- Lekcje funkcjonowania osobistego i społecznego; - Warsztaty. - Udział w szkolnych kołach zainteresowań. - Udział w konkursach, zawodach sportowych organizowanych przez szkołę lub instytucje zewnętrzne. - Rozwijanie i doskonalenie umiejętności w zakresie komunikacji werbalnej i pozawerbalnej. - Udział w treningu umiejętności społecznych – TUS.	Nauczyciele FOS; Psycholog, pedagog; Nauczyciele kół zainteresowań; Nauczyciele zajęć rozwijających komunikowanie się; Psycholog / cały rok szkolny 2021/2022
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	1. Zapoznanie uczniów z pracą w zawodach: rolnik, ogrodnik, sprzedawca, strażak, pracownik Urzędu Pocztowego; - poznawanie zawodów naszych	- Wyjścia, wycieczki do zakładów pracy. - Udział w szkolnych spotkaniach z przedstawicielami zawodów. - Festiwal zawodów: prezentacja	Wychowawcy, nauczyciele / cały rok szkolny 2021/2022

	rodziców. - wzbogacanie słownika o nazwy zawodów. - uczenie szacunku do każdego rodzaju pracy - rozpoznawanie i nazywanie akcesoriów różnych zawodów.	stroju charakterystycznego dla wybranego zawodu przez uczniów / ucznia danej klasy	
RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE	1. Uczenie się i doskonalenie obsługi komputera – korzystanie ze standardowych i specjalistycznych urządzeń; 2. Uczenie się korzystania z przeglądarek internetowych;	- Lekcje FOS, inne zajęcia,	wychowawcy, nauczyciele, / cały rok szkolny 2021/2022
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH	1. Planowanie swojej przyszłości- kim chciałbym zostać i co chciałbym robić; 2. Uczenie się i doskonalenie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych (dotyczących zdrowia swojego i innych); 5. Próby samodzielnego podejmowania decyzji w sprawach związanych bezpośrednio z własną osobą.	- Warsztaty ze szkolnym Doradcą Zawodowym - Spotkanie z pielęgniarką szkolną - Ćwiczenia praktyczne,	Szkolny Doradca Zawodowy Pielęgniarka szkolna, wychowawcy wychowawcy, nauczyciele /cały rok szkolny 2021/2022

SZKOŁA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY

Tematyka	Treści programowe	Metody i formy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań / termin
POZNANIE SIEBIE (SWOICH ZASOBÓW)	1. Rozpoznawanie i nazywanie własnych potrzeb i oczekiwań w odniesieniu do pracy; uczenie się wskazywania swoich mocnych i słabych stron w sytuacji pracy; 2. Uczenie się określania swoich preferencji (zainteresowań) i predyspozycji zawodowych, doskonalenie umiejętności planowania swojej przyszłości zawodowej; 3. Uczenie się technik autoprezentacji i prowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej: - kształcenie umiejętności społecznych niezbędnych w pracy	- Zajęcia warsztatowe służące samopoznaniu: • analiza moich mocnych i słabych stron, • jak lubić siebie – ja i moja samoocena, • moje zainteresowania i uzdolnienia; - Realizacja określonych zadań podczas zajęć z przysposobienia do pracy i kształtowanie umiejętności oceniania rezultatów swojej pracy. - warsztaty prowadzone przez szkolnego Doradcę Zawodowego. - Przedstawienie „ Znam swoją moc”	Psycholog szkolny, Nauczyciele przysposobienia do pracy Szkolny Doradca Zawodowy / cały rok szkolny 2021/2022 Szkolne koło teatralne / wiosna 2022
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	1. Poznawanie zawodów i czynności zawodowych dla danego zawodu;	- Spotkania z przedstawicielami zawodów: sprzedawca, policjant, strażak, kelnerka, szewc.	Wychowawcy, nauczyciele / cały rok szkolny 2021/2022

	- poznawanie znaczenia pracy w życiu człowieka; - poznawanie szans i zagrożeń wynikających z podjęcia decyzji o zatrudnieniu w danym zawodzie - posługiwanie się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem, - poznanie praw i obowiązków pracownika.	- Wycieczki tematyczne, realizacja treści funkcjonowania osobistego i społecznego. - Wdrażanie do dorosłości, do samodzielności, wyjścia do sklepu, na pocztę itp. - Zajęcia w poszczególnych pracowniach przysposobienia do pracy. Poznanie i przestrzeganie przepisów bhp - Konkurs na najciekawsze fotografie przedstawiające uczniów wcielających się w rolę wybranego zawodu.	Wychowawcy / cały rok szkolny 2021/2022 Nauczyciele przysposobienia do pracy / cały rok szkolny 2021/2022 Wychowawcy, nauczyciele / wiosna 2022.
RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIWE	1. Doskonalenie umiejętności posługiwania się komputerem i wykorzystywania go jako źródła informacji i narzędzia wypowiedzi; 2. Zapoznanie się z dokumentacją formalną związaną z podjęciem zatrudnienia; 3. Nabycie umiejętności komunikowania się w miejscach	- Lekcje z funkcjonowania osobistego i społecznego, zajęć kształtujących kreatywność, zajęć pdp, – korzystanie z bazy informatorów o zawodach, filmów o zawodach. - Poznanie dokumentów aplikacyjnych: CV, listu motywacyjnego, ankiety osobowej - Zajęcia rozwijające	Wychowawcy, nauczyciele fos i pdp, / cały rok szkolny 2021/2022 Doradca Zawodowy MCIZ OHP II semestr Nauczyciele Z R Kom.

	użyteczności publicznej: poczta, bank, UM, UG	komunikowanie się	/ cały rok szkolny 2021/2022
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH	1. Uczenie się czynności pracy na konkretnych stanowiskach pracy; - posługiwanie się narzędziami, sprzętem typowym dla określonego zawodu. 2. Poznanie zawodu murarza, mechanika samochodowego od strony praktycznej 4. Poznanie stanowiska pracy i kultury zakładu pracy – wyjścia, wycieczki.	- Praktyki na terenie szkoły – zajęcia z przysposobienia do pracy. - Wyjście do ZSZ Nr 2 – praktyczne poznanie zawodu. - Wyjścia do WTZ ELREMET, WTZ Caritas, inne WTZ.	Nauczyciele przysposobienia do pracy. Doradca zawodowy, koordynator WSDZ Wychowawcy klas, doradca zawodowy, koordynator WSDZ